

юридичних операцій», «Юрист з предиктивного правосуддя» тощо. І це лише початок ери штучного інтелекту!

Список використаних джерел:

1. Келлі Чу, Доундре Еспехо, Дуранка Джаясінге. Прогнозована судова аналітика: наслідки для верховенства права та юридичної професії: березень 2020 року. URL: <https://www.suls.org.au/citations-blog/2020/9/25/predictive-judicial-analytics-implications-for-rule-of-law-and-the-legal-profession>.
2. Звіт LexisNexis: січень 2021 року. URL: <https://www.lexisnexis.com/en-us/products/lexis-plus.page>.
3. The flip report: The future of law and innovation in the profession: 2017. The law society of new south wale. URL: <https://www.lawsociety.com.au/sites/default/files/2018-03/1272952.pdf>.
4. Американська асоціація адвокатів, 2021 рік. URL: https://www.americanbar.org/groups/professional_responsibility/publications/professional_lawyer/27/1/the-future-law-firms-and-lawyers-the-age-artificial-intelligence/.
5. Інтернет-бюлетень для юристів за редакцією Ніка Холмса: 2021 рік. URL: <https://www.infolaw.co.uk/newsletter/2019/06/case-prediction-analytics-enhancing-litigators-armoury/>.

Лебедик Л. В.

доктор педагогічних наук, доцент
кафедра спеціальної освіти і соціальної роботи,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Автор розглядає особливості підготовки майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій. У дослідженні уточнено поняття «професійна компетентність майбутніх соціальних працівників, необхідна для застосування соціально-педагогічних технологій» та виокремлена їхня класифікація. Зроблено висновок про чинники, що впливають на поглиблене засвоєння матеріалу в ході означеної підготовки: співзвучність її структури, змісту і обсягу із потребами і завданнями майбутньої діяльності з застосування соціально-педагогічних

технологій; фундаментальність набутих знань для майбутньої діяльності; формування готовності майбутніх соціальних працівників до застосування соціально-педагогічних технологій з використанням глобальної мережі Internet; досягнення активності майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи через інтерактивне спілкування.

Ключові слова: соціальна робота; бакалавр із соціальної роботи; професійна компетентність; соціально-педагогічні технології

Підготовка майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій розглядалася нами на основі виділених дослідниками у структурі компетентності педагога таких основних компонентів: мотиваційно-ціннісного; системи професійно важливих якостей; системи здібностей педагога (насамперед, педагогічних і здібностей вченого, які зумовлюють наукову обдарованість); когнітивного (знання); афективного (позитивне емоційно-оцінне ставлення до предмета і його важливості в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців, здатність до емоційно-вольової регуляції поведінки); конативного (уміння, навички, педагогічна техніка, поведінка) [3, с. 122–124].

У підготовці майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій слід зважати на ту обставину, що поки-що загальноприйнятої класифікації соціально-педагогічних технологій не існує, хоча її необхідність зумовлюється потребами: а) за певними критеріями упорядкувати означені технології, що уможливить ситуацію їх кращого вибору і практичного використання; б) створення банку означених технологій, у якому б урахувалися їхні специфічні особливості, придатність для тієї чи іншої категорії соціально-педагогічних об'єктів, умови їхнього найкращого застосування.

Виокремимо підстави для класифікації соціально-педагогічних технологій, до застосування яких слід здійснювати підготовку майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи: вид технології, тип; рівні, сфери застосування; призначення, суб'єкт і об'єкт застосування; місце застосування; способи і методи, які використовуються у технології; спосіб реалізації; диференціація об'єктів.

На основі аналізу літературних джерел [1–5 та ін.] нами застосовувалися такі соціально-педагогічні технології: а) глобальні (такі, що пов'язуються з вирішенням проблем усього людства, наприклад, екологічні проблеми чи проблеми збереження миру), які сприяють розв'язанню світових тенденцій розвитку, з'ясуванню взаємозв'язків суспільства і природи; за-

провадження їх прямо чи опосередковано стосується життя людей, їхньої соціальної захищеності та діяльності; б) інноваційні (спрямовані на впровадження інновацій та нововведень у суспільстві, наприклад, соціальний захист дітей, професійне навчання безробітних), покликані реалізувати ініціативи, що викликають якісні зміни в різних сферах соціального життя і сприяють раціональному використанню природних, матеріальних, людських та інших ресурсів у соціумі; в) регіональні (спрямовані на вивчення, планування змін, реалізацію закономірностей соціально-педагогічних аспектів устрою певної території); г) універсальні, різновидом яких є технологія глобального моделювання; д) інтелектуальні (спрямовані на розвиток і стимулювання інтелектуальної і креативної діяльності окремих людей і соціуму в цілому); е) історичні (передбачають вивчення й осмислення політичного, економічного, духовного і соціального історичного досвіду – на цій основі можуть створюватися, наприклад, за зразком українських селянських сімей XVII – XIX століть, сучасні дитячі будинки сімейного типу); є) демографічні (спрямовані на вивчення й аналіз механізмів відтворення населення і вироблення способів позитивної динаміки щодо його чисельності, соціального складу, територіального розміщення тощо); ж) технології згоди (полягають у застосуванні шляхів, методів, прийомів досягнення згоди і взаємодії більшості населення у вирішенні найбільш актуальних питань життя громад); з) технології вирішення конфліктів; к) адміністративно-управлінські (полягають у застосуванні методів і прийомів безпосереднього оперативного впливу на об'єкт управління); л) психологічні (полягають у застосуванні методів, прийомів, способів впливу на психологічні явища, процеси і відносини, на установки особистості, її погляди, характер, реакції, волю, міжособистісну взаємодію); м) психофізіологічні (спрямовані на зміну параметрів процесів, які відбуваються у психофізіології людини; використовуються, зокрема, у наданні медично-соціальних послуг, наприклад, вакцинації під час пандемії).

Підготовка майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій має зважати на універсальний інтегрований характер соціально-педагогічної діяльності, доцільним є застосування соціально-психологічних, соціально-медичних і, власне, соціальних технологій.

У підготовці майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій застосовуються різні рівні їхньої складності: прості (доступні навіть не фахівцям), складні (застосову-

вати їх може кваліфікований фахівець), досить складні (застосування яких вимагає кваліфікації фахівців різних галузей).

Слід застосовувати соціально-педагогічні технології, які прийнятні для роботи з людьми, які проживають на території певної країни, і ті, що розраховані на окремих людей, групи людей, які опинились, через ті чи інші причини, за її межами (наприклад, переселенці).

Готуючи майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій, слід включати їх у діяльність з: а) діагностики (вивчення соціальних процесів і можливого прогнозування їхнього розвитку); б) конструювання, планування, моделювання і проєктування розвитку тих чи інших соціальних об'єктів; в) реалізації соціальних проєктів, програм та впровадження соціальних інновацій.

Також у підготовці майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій важливим є відпрацювання таких типів соціально-педагогічних технологій, які повертають індивідам здатність повноцінного соціального функціонування – технології соціальної реабілітації і адаптації (означені технології використовуються в роботі з певними категоріями клієнтів – військовослужбовцями, сім'ями, дезадаптованими дітьми та ін.).

Важливо дотримуватися принципів розробки й упровадження соціально-педагогічних технологій соціальним педагогом: конфіденційність; індивідуально-особистісний підхід до клієнта; опора на позитивні сторони особистості; командна робота різних фахівців у ході вирішення проблеми [4, с. 19–46].

Підготовка майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій передбачає оволодіння ними технологіями: а) навчання необхідним новим професіям, способам забезпечення життя своєї сім'ї і власного існування за допомогою засобів, що відповідають умовам, які змінилися (ними є бізнес-інкубатори, школи виборців, лідерів тощо); б) сприяння сім'ям у подоланні труднощів їхніх дітей у закладах освіти (здійснюється це за допомогою діагностики особистості й аналізу навчальних труднощів, а також організації, на основі застосування інноваційних авторських навчальних методик, груп і класів вирівнювання, що уможлиблює подолання ускладнень); в) супервізорства, професіонального наставництва досвідчених фахівців соціальної роботи і соціальної педагогіки над колегами, які розпочинають працювати; г) взаємодії із сім'єю важкої дитини, виявлення її проблем, надання допомоги

дитині та її батькам; д) орієнтованими на певну категорію об'єктів (соціально-орієнтованими; віковими; груповими; індивідуально-орієнтованими); е) орієнтованими на використання можливостей спеціалізованих центрів, медичних установ, освітніх організацій та ін.

Соціально-педагогічні технології є системою знань про оптимальні способи перетворення і регулювання процесів у життєдіяльності людей і соціальних відносин; способи втілення діяльності; методи управління соціальними процесами, які забезпечують систему їх відтворення в певних параметрах, таких як обсяг, якість, цілісність діяльності, властивості, тощо. Під професійною компетентністю майбутніх соціальних працівників, необхідною для застосування соціально-педагогічних технологій розуміємо сукупність професійних умінь, знань, навичок і особистісних характеристик, що забезпечують ефективне виконання ними своїх обов'язків і завдань, є мірою й основним критерієм відповідності майбутніх соціальних працівників означеній діяльності [4, с. 19–46].

Отже, отримання фахової підготовки, набуття високого рівня підготовленості майбутніх соціальних працівників до застосування соціально-педагогічних технологій буде, на нашу думку, більш ефективним, якщо її структура, зміст, обсяг будуть співзвучними потребам і завданням майбутньої діяльності з застосування соціально-педагогічних технологій, а набуті знання створюватимуть фундамент для майбутньої діяльності. Для формування готовності майбутніх соціальних працівників до застосування соціально-педагогічних технологій значні перспективи надає глобальна мережа Internet, уможливорює доступ до гігантських об'ємів різноманітної інформації, дозволяє вивчати й слідкувати за досвідом застосування соціально-педагогічних технологій, бути активним учасником інтерактивного спілкування.

Список використаних джерел:

1. Лебедик Л., Стрельніков В. Інтерактивні технології навчання майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи. *Імідж сучасного педагога*. 2020. № 4 (193). С. 49–53. URL : http://isp.poippo.pl.ua/article/view/212383/pdf_76
2. Стрельніков В. Ю. Можливості модульної освіти для інтенсифікації навчання. *Підготовка соціального педагога на засадах партнерства* : матеріали наук.-практ. конф. 24 листоп. 2015 р. / За ред. М. П. Васильєвої. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2015. С. 25–27.
3. Стрельніков В. Ю. Підготовка магістрів спеціальності «Педагогіка вищої школи» до соціальної діяльності. *Професійна підготовка фахівців*

- соціальної сфери : надбання, проблеми, перспективи* : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (23–24 берез. 2012 р.) / ред. колегія : Романовська Л. І. (голова) та ін. Хмельницький : ХНУ, 2012. С. 122–124.
4. Стрельніков В. Ю. Професійний розвиток майбутнього фахівця як складник його соціальної діяльності у контексті сучасної соціокультурної ситуації. *Соціально-педагогічна діяльність в умовах трансформації суспільства : теоретичні та прикладні проблеми* : монографія / С. П. Архипова, Т. М. Десятов, І. І. Кругляк та ін. ; за заг. ред. С. П. Архипової. Черкаси : Вид. ФОП Гордієнко Є. І., 2014. С. 19–46.
5. Стрельніков В. Ю. Соціально-психологічний тренінг у формі ділової гри ефективна технологія навчання у вищій школі. *Нові технології навчання* : Наук.-метод. зб. / Кол. авт. К. : Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. Вип. 38. С. 168–176.

Леонтович О., 4 курс,
Полтавський інститут економіки і права Університету «Україна»,
кафедра правознавства та фінансів,
наук. керівник – ст. викладач, адвокат **Товста С.П.**

РОЛЬ ПРЕЦЕДЕНТНОГО ПРАВА У ЗАХИСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ В США

Анотація. Процес життєдіяльності людини – це процес користування нею певними соціальними благами, що забезпечуються або охороняються державою. Можна виділити три групи факторів у сфері соціально-економічних відносин особи й держави, що безпосередньо впливають на можливість реалізації її прав. Це, по-перше, рівень соціально-економічного розвитку суспільства, принципи соціальної політики, що проводиться державою; по-друге, рівень злочинності; по-третє, комплекс заходів, що вживаються державою з метою створення максимально можливих гарантій прав і свобод людини.

Ключові слова: прецедентне право, права людини, способи захисту прав людини

Аналізуючи організаційно-правові, або інституціональні гарантії захисту особистих прав і свобод людини у США, слід наголосити, що, як зазначають науковці, організаційно-правові гарантії – це система державних органів і організацій та діяльність держави і всіх її органів, посадових

Міжнародна науково-практична конференція
«Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного
розвитку України: виклик глобального світу»

Кравченко А.П.	Деякі питання державного регулювання підприємницької діяльності	443
Кресіна І.О., Кресін О.В. Кушерець Д.В.	Звільнення від кримінальної відповідальності як елемент концепції перехідного правосуддя Актуальні інструменти використання штучного інтелекту в юридичній діяльності	447 453
Лебедик Л.В.	Підготовка майбутніх фахівців у сфері соціальної роботи до застосування соціально-педагогічних технологій	456
Леонтович О.	Роль прецедентного права у захисті прав людини в США	461
Лісний І.А.	Вплив ринку цінних паперів на інвестиції в сфері економіки	464
Лісовець М.А.	Показання свідків як засіб доказування в цивільному судочинстві	469
Лісовець М.	Проблеми реформування митних органів України	473
Лісовець М.	Безготівкові гроші як об'єкт цивільного права	477
Луцька Г.В.	Напрями цивільно-правової політики держави на тимчасово окупованій території України	482
Махінчук В.М., Короєд С.О.	Позови засновників юридичних осіб як форма реалізації доктрини зняття корпоративної вуалі: аналіз судової практики	486
Нагайник С.	Актуальні питання протидії корупційним злочинам у сфері державного оборонного замовлення	491
Піддубний Д.І.	Принцип верховенства права як обов'язковий елемент медіації у публічно-правових спорах	494
Парфенюк О.В., Осташова В.О.	Окремі аспекти становлення правового регулювання інституту компенсацій за порушення патентних прав у Німеччині	499
Пилипенко В.	Проблеми справляння податку на додану вартість в Україні та шляхи його подолання	503
Плескач О.В.	Поняття парламентаризму та його моделі в сучасному світі	507
Прилуцький С.В.	Принцип природного суду та його відображення у праві на повноважний суд	511
Серік Д.М.	Особливості монархічної форми державного правління	517
Синяговський А.	Обмеження в діяльності суб'єктів господарювання	520
Скляр В.С.	Місце правової доктрини в системі джерел права	525
Steblianko W.S.	Zintegrowany funkcjonalny systemrozwoju innowacji społeczności terytorialnych	530